

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 109/2023-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Dudítša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Tomášom Tauberom, Stará cesta 6, Spišská Nová Ves, proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 5 C 77/2011-481 z 1. októbra 2019, rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 11 Co 90/2020-518 z 13. októbra 2021 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Cdo 68/2022 z 24. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 C 77/2011-481 z 1. októbra 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 Co 90/2020-518 z 13. októbra 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 7 Cdo 68/2022 z 24. augusta 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Sťažovateľ navrhuje zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a vrátenie veci tomuto súdu na ďalšie konanie, zároveň žiada priznať finančné zadošťučinenie vo výške 10 000 eur od označených porušovateľov.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ sa na okresnom súde domáhal vyplatenia náhrady škody od bývalého zamestnávateľa plynúcej z neplatného skončenia pracovného pomeru, ktorá bola tvorená nevyplatenými nemocenskými dávkami za dve obdobia, a to od 21. septembra 2009 do 18. októbra 2009 a od 7. januára 2010 do 19. augusta 2010. Napadnutým rozsudkom okresného súdu bolo konanie o nároku sťažovateľa v časti zastavené a v časti bola žaloba zamietnutá.

3. Rozsudok okresného súdu bol napadnutým rozsudkom krajského súdu potvrdený. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o tom, že neboli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, pričom to bol sťažovateľ, ktorý si nesplnil svoju povinnosť tým, že neohlásil žalovanému vznik prekážky v práci a Sociálnu poisťovňu ani nepožiadal o vyplatenie nemocenskej dávky.

4. Rozsudok krajského súdu napadol sťažovateľ dovolaním, ktorého prípustnosť odvádzal od § 421 ods. 1 písm. a), resp. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté v zmysle § 447 písm. c) CSP. Dovolací súd sa stotožnil s právnym posúdením odvolacieho súdu o nesplnení predpokladov na vznik zodpovednosti za škodu. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 26. septembra 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ rozsiahlo argumentuje proti záverom súdov všetkých troch inštancií, pričom sa nestotožňuje s ich právnym názorom o nesplnení predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, uvádza, že žalovaný zamestnávateľ porušil svoju právnu povinnosť daním neplatnej výpovede, ďalej za neho neodvádzal odvody a ani mu neprideloval prácu. Sťažovateľ tvrdí, že v podanom dovolaní uvádzal viaceré argumenty, na ktoré najvyšší súd nereagoval, iba sa stotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou podanej ústavnej sťažnosti je sťažovateľom tvrdené porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, ktoré sú ako celok nespravodlivé, keďže nesprávne ustálili, že žalovaný zamestnávateľ nie je zodpovedný za škodu, ktorej náhrady sa sťažovateľ domáhal.

III.1. K porušeniu označených základných práv sťažovateľa rozsudkom okresného súdu a krajského súdu:

7. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd, a proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd, sťažovateľ navyše ani netvrdí, že by nejakú námietku uplatnenú v ústavnej sťažnosti nemohol uplatniť už v podanom odvolaní, resp. dovolaní.

8. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity, ktorý vo vzťahu k preskúmanému rozsudku okresného súdu a krajského súdu opodstatňuje uprednostnenie právomoci odvolacieho súdu, resp. dovolacieho súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy). Uvedená skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum namietaných porušení rozsudkami okresného súdu a krajského súdu, preto ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K porušeniu označených základných práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu:

9. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 26. septembra 2022, čo uvádza sám sťažovateľ. Ústavná sťažnosť bola podaná 15. decembra 2022, teda zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti uvedenej v § 124 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanej oneskorene.

10. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti uvádza, že ústavnému súdu predložil 4. novembra 2022 svoje podanie, ktorým podal sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu a požiadal o ustanovenie právneho zástupcu. Toto podanie sťažovateľa bolo postupom podľa § 53 zákona o ústavnom súde odložené prípisom z 24. novembra 2022, lebo nespĺňalo ani základné formálne náležitosti ústavnej sťažnosti, z tohto podania nebolo možné vyvodiť, ktoré základné práva a slobody mali byť porušené, ktorým orgánom verejnej moci či iným subjektom malo dôjsť k zásahu do sťažovateľových základných práv, podanie neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, absentovalo uvedenie akýchkoľvek skutkových a právnych dôvodov. V podaní nebolo uvedené ani to, akého rozhodnutia sa v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ domáha. Sťažovateľ sa domnieva, že počas rozhodovania ústavného súdu o predmetnom podaní lehota na podanie ústavnej sťažnosti neplynula, ale spočívala.

11. V tomto kontexte sťažovateľ poukazuje na svoj predošlý postup v inom konaní pred ústavným súdom, keď podal ústavnú sťažnosť a požiadal o ustanovenie právneho zástupcu a jeho žiadosti bolo vyhovené. Ústavný súd identifikoval, že ide o konanie vedené pod sp. zn. III. ÚS 179/2022, pričom podanie sťažovateľa bolo ústavným súdom vyhodnotené ako ústavná sťažnosť na prietahy v konaní. Rozdiel spočíva v tom, že podanie sťažovateľa prejednané III. senátom ústavného súdu spĺňalo náležitosti ústavnej sťažnosti, ale podanie doručené ústavnému súdu 4. novembra 2022 náležitosti ústavnej sťažnosti nespĺňalo.

12. Ústavný súd upozorňuje, že zákon o ústavnom súde neumožňuje, aby ústavný súd odpustil zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (porov. I. ÚS 351/2021, IV. ÚS 202/2021, III. ÚS 208/2020). Okrem toho sťažovateľ namieta spočívanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti. Procesný inštitút spočívania procesných lehôt je upravený v ustanoveniach § 119 a § 120 CSP, ani jeden z tam upravených dôvodov nedopadá na sťažovateľov prípad. Argumentácia sťažovateľa o spočívaní lehoty vo vzťahu k plynutiu lehoty na podanie ústavnej sťažnosti je preto bez právnej relevancie.

13. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

14. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

15. Nad rámec uvedeného ústavný súd podotýka, že v podanej ústavnej sťažnosti celkom absentuje relevantná ústavnoprávna argumentácia, a dáva sťažovateľovi do pozornosti, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený abstraktne preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne

závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu, ako aj akékoľvek jeho procesné pochybenia môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu výlučne vtedy, ak by vyhovené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie konkrétneho základného práva alebo slobody vyplývajúcich z ústavy, resp. práva garantovaného prostredníctvom medzinárodnej zmluvy o ľudských právach, ktorou je Slovenská republika viazaná (I. ÚS 13/00, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015, IV. ÚS 648/2022). Aplikujúc uvedené závery, by bolo možné uvažovať o jej odmietnutí pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom, resp. pri materiálnom posúdení obsahu sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu